

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Novotného a soudkyň JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **A. A.**, zast. advokátkou JUDr. Jarmilou Bajerovou, se sídlem Ostrava 1, Na Hradbách 2632/18, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 11. 1. 2005, č. j. 61 Az 185/2004 – 17,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

III. Odměna advokátky JUDr. Jarmily Bajerové, **se určuje** částkou 2558,50 Kč, která jí bude vyplacena z účtu NSS do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností brojí žalobkyně jako stěžovatelka proti rozsudku shora označenému, jímž byla její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2004, č. j. OAM-2944/VL-07-04-2004, zamítnuta. Správním rozhodnutím bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti žalobkyně o udělení azylu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá porušení § 3 odst. 4, § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, když správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav

věci před vydáním rozhodnutí a v důsledku toho i nesprávně posoudil žádost o azyl. Důkazy, které si správní orgán opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplné, došlo k porušení § 32 odst. 1 a § 34 odst. 1 správního řádu, nemohl tedy správně usuzovat na skutkové a právní závěry, které pro své rozhodnutí potřeboval zodpovědět. Stěžovatelka má zato, že rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů, tj. není zde logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro ně.

Dále se stěžovatelka dovolává názoru v Příručce k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků, vydané Vysokým komisařem OSN v lednu 1992 v Ženevě, konkrétně čl. 53; v těchto situacích mohou různé se uplatňující aspekty ve svém součtu vyvolat určitý efekt, který může logicky opravňovat k tvrzení o opodstatněnosti pronásledování na kumulativním základě. Stěžovatelka zdůrazňuje, že není možné se obrátit na policii v zemi, protože není po nikom možné požadovat, aby se sám a dobrovolně vystavoval perzekuci, aby mohl lépe dokázat své obavy z pronásledování. Také stěžovatelka odkazuje na čl. 43 téže Příručky.

Zástupkyně stěžovatelky doplnila kasační stížnost podáním ze dne 18. dubna 2005, kterým poukazuje na důvody podané kasační stížnosti. Má zato, že správní orgán nezjistil přesně a úplně skutkový stav věci a soud se s tímto jeho postupem ztotožnil; důkazy, které si správní orgán opatřil pro rozhodnutí, nebyly úplné; rozhodující správní orgán se nezabýval otázkou humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, k jehož udělení jsou podle názoru stěžovatelky u ní dány důvody pro případ, že by nebyly ani po řádném projednání žádosti shledány důvody pro udělení azylu dle § 12 citovaného zákona. Tímto postupem žalovaný porušil zákon takovým způsobem, že to mohlo v daném případě ovlivnit zákonnost a rozhodující soud měl pro tyto vady rozhodnutí správního orgánu zrušit.

Tyto stěžovatelkou uvedené důvody lze podřadit pod ust. § 103/1/b zákona, jelikož výslovně napadá pouze to, že rozhodnutí nevyplývá ze zjištěných podkladů, tj. není zde logická vazba mezi rozhodnutím a podkladem pro ně.

Na základě výše uvedeného stěžovatel navrhuje zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci Krajskému soudu v Ostravě k dalšímu řízení; dále žádá přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti popírá její oprávněnost, a tvrdí, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek soudu byly vydány v souladu s právními předpisy. Žalovaný plně odkazuje na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi stěžovatelky učiněná ve správním řízení. S rozsudkem soudu žalovaný plně souhlasí. Stěžovatelka v průběhu řízení neuvedla žádný důvod, který by se dal podřadit taxativně vymezeným důvodům udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Žalovaný proto shledal naplnění podmínek § 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu. Stěžovatelka v kasační stížnosti i jejím doplnění zmiňovala pouze obecná tvrzení, z nichž nikterak nevyplývá, že by byla obětí pronásledování ve smyslu předmětných ustanovení zákona o azylu. Co se týče posuzování humanitárního důvodu podle § 14 zákona o azylu, vzhledem k právní kvalifikaci případu by výrok ve vztahu k ustanovení § 14 citovaného zákona byl nadbytečným. Žalovaný navrhuje zamítnutí kasační stížnosti a nepřiznání odkladného účinku této kasační stížnosti.

Nejvyšší správní soud nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti dle § 107 s. ř. s., neboť se jedná o věc, která byla vyřízena v souladu s ustanovením § 56 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. přednostně.

V souladu s ust. § 109 odst. 3 s. ř. s. je Nejvyšší správní soud vázán důvody kasační stížnosti; to neplatí, bylo-li řízení před soudem zmatečné [ust. § 103 odst. 1 písm. c) cit. zák.] nebo bylo zatíženo vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé, anebo je-li napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné [ust. § 103 odst. 1 písm. d) cit. zák.], jakož i v případech, kdy je rozhodnutí správního orgánu nicotné. Ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí, Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 109 odst. 4 s. ř. s. nepřihlédne, proto stěžovatelčina námitka stran citovaných článků Příručky k postupům a kritériím pro určování právního postavení uprchlíků nemohla být vzata v úvahu.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené rozhodnutí Krajského soudu v Ostravě v mezích důvodu uplatněného ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Důvodem kasační stížnosti podle § 103 odst.1 písm. b) s. ř. s., jak stěžovatelka uvedla, jsou vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu měl zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

K tomu soud upomíná, že skutková podstata, z níž správní orgán vycházel v napadeném rozhodnutí, je se spisy v rozporu, pokud skutkový materiál, jinak dostačující k učiněnému správnému skutkovému závěru, ve spisu obsažený, vede k jiným skutkovým závěrům, než jaký učinil rozhodující orgán. Skutková podstata nemá oporu ve spisech, chybí-li podklad pro skutkový závěr učiněný rozhodujícím orgánem, resp. Je nedostačující k učinění správného skutkového závěru. Z textu kasační stížnosti však nelze zjistit pro její strohou obecnost, jakými konkrétními vadami mělo trpět řízení před správním orgánem, pro které měl soud napadené rozhodnutí zrušit a které stěžovatelka v řízení před tímto soudem uplatnila. Stěžovatelka v žalobě proti rozhodnutí správního orgánu uvedla mimo jiné i tytéž obecné důvody dle správního řádu. Soud se jimi zabýval a jak vyplývá z dokumentů založených ve správním spise, soud I. stupně vyhodnotil, že si žalovaný opatřil potřebné podklady pro rozhodnutí, takže vycházel ze spolehlivě zjištěného stavu věci; z odůvodnění rozhodnutí vyplývá, které skutečnosti byly podkladem rozhodnutí; nic ze správního spisu nenaznačuje, že by se žalovaný nezabýval touto věcí odpovědně a svědomitě, navíc žalobní námitky jsou uvedeny zcela obecně, soud se jimi dále neměl možnost zabývat. Krajský soud v Ostravě konstatoval, že ze spisu vyplývá, že si žalovaný pro své rozhodnutí opatřil dostatek potřebných důkazů a na řádně zjištěný skutkový stav věci samotnou žádostí žalobkyně o udělení azylu a s podrobným pohovorem s žalobkyní týkajícím se právě této její žádosti přijal patřičné právní závěry. Z obsahu správního spisu je nad veškerou pochybnost zřejmé, že žalovaný při zjišťování důvodů pro podání žádosti o azyl postupoval korektně. Poskytl procesní poučení, jakož i poučení o pobytu cizince na území České republiky a v rámci jím provedeného řízení mu nelze z tohoto pohledu ničeho vyčíst. Správní orgán dospěl k závěru, že stěžovatelka uváděla pouze skutečnosti nepodřaditelné pod důvody pro udělení azylu, ze kterých by bylo možno dovodit, že byla ve své vlasti

pronásledována za uplatňování politických práv a svobod a neuvedla v případě návratu do vlasti žádnou konkrétní obavu, kterou by bylo možno považovat za odůvodněný strach z pronásledování z důvodů rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo zastávání určitých politických názorů. Skutečnosti uváděné stěžovatelkou nelze považovat za pronásledování ve smyslu ust. § 12 zákona o azylu. Stěžovatelka neopustila Kyrgyzskou republiku z důvodů pronásledování za uplatnění politických práv a svobod nebo z důvodů rasy náboženství nebo politického přesvědčení. Podstata stěžovatelčiných potíží spočívala v tom, že po ní její bývalý zaměstnavatel vymáhal náhradu škody vzniklou krádeží v obchodě, kde byla stěžovatelka zaměstnána, a v případě nezaplacení požadoval nucenou práci bez mzdy, jinak že stěžovatelku „prodají“ do Emirátů nebo Turecka. Stěžovatelka ve strachu z bývalého zaměstnavatele odjela z vlasti, když jí policie nepomohla, na jiné státní ani jiné orgány se neobrátila. Na skutkový stav, který konečně ani nebyl rozporován, byl aplikován správný právní závěr. Nejvyšší správní soud neshledal pro výše uvedené nic, co by svědčilo pro důvod pro podání kasační stížnosti dle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

Poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze je zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.

Azyl je výjimečný institut konstruovaný za účelem poskytnutí ochrany tomu, kdo z důvodů v zákoně stanovených pociťuje oprávněnou obavu z pronásledování ve státě, jehož je občanem. Azyl jako právní institut není (a nikdy nebyl) univerzálním nástrojem pro poskytnutí ochrany před bezprávím, postihujícím jednotlivce nebo celé skupiny obyvatel (srov. IV. ÚS 12/04). Důvody pro poskytnutí azylu jsou zákonem vymezeny poměrně úzce a nepokrývají celou škálu porušení lidských práv a svobod, která jsou jak v mezinárodním, tak ve vnitrostátním kontextu uznávána. Institut azylu je aplikovatelný v omezeném rozsahu, a to pouze pro pronásledování ze zákonem uznaných důvodů, kdy je tímto institutem chráněna toliko nejvlastnější existence lidské bytosti a práva a svobody s ní spojené, třebaže i další případy vážného porušování ostatních lidských práv jsou natolik závažné, že by na ně taktéž bylo možno nahlížet jako na pronásledování.

K námitce stěžovatelky o neaplikaci § 14 zákona o azylu (humanitární azyl) je třeba uvést, že zamítnutí žádosti o udělení azylu jako zjevně nedůvodné [§ 16 odst. 1 písm. g) zákona o azylu], znamená, že neproběhlo dokazování ke zjištění existence důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Protože neexistence těchto důvodů je podmínkou rozhodování podle § 14 zákona o azylu (humanitární azyl) i podle § 13 zákona (sloučení rodiny), nemůže správní orgán tímtéž rozhodnutím vyslovit, že se azyl podle § 13 nebo podle § 14 neuděluje (rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 4 Azs 35/2003 - 71). V tomto směru tedy ani správní orgán ani soud ve své rozhodovací činnosti nepochybily.

Soud I. stupně byl při posuzování zákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu vázán v souladu s ustanovením § 75 odst. 2 s. ř. s. rozsahem a důvody opravného prostředku, které stěžovatel uvedl, přičemž vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že nebyly zjištěny vytýkané vady správního řízení, pro které měl soud I. stupně napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit. Pokud se po přezkoumání rozhodnutí správního orgánu v intencích soudního řádu správního onen

soud ztotožnil se závěry obsaženými v rozhodnutí žalovaného, když je shledal správnými, nezbylo mu, než žalobu proti rozhodnutí správního orgánu zamítnout.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že důvody uvedené v kasační stížnosti podřazené pod ust. § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., nebyly prokázány, a proto podanou kasační stížnost podle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou zamítl.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. Protože úspěšný žalovaný žádné náklady neuplatňoval, resp. mu žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, soud mu nepřiznal náhradu nákladů řízení. Soudem ustanovené advokátce byla odměna stanovena podle § 7, 9 odst. 3 písm. f) vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění vyhl. č. 68/2003 Sb. ve výši 2558,50 Kč (2 úkony: dle § 11 odst. 1 písm. b) první porada, převzetí, příprava věci, je-li zástupce ustanoven soudem, písm. d) písemné podání ve věci samé – doplnění kasační stížnosti, a náhrady hotových výdajů 2 x 75 Kč dle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky), zvýšená o DPH v sazbě 19% ve výši 408,50 Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 1. září 2005

JUDr. Václav Novotný
předseda senátu